

Obisk zamorcev na misijonski postaji.

◻
◻
Misijonski dopisi.

Malgaši in misijonska postaja v Vakinankatari.

Neki misijonar izmed očetov La Salette, ki je že deset let na otoku Madagaskarju in ki dobro pozna vse tamošnje razmere, nam piše zanimive podrobnosti o domačinih in o načinu delovanja misijonarjev.

„Nekatere lastnosti domačinov Vam najprej popišem.“ Tako piše misijonar. „Malgaši so kakor otroci. Vendar se moti, kdor bi mislil, da bo zlahka njih otroškopreprosto, a obenem zamotano dušo proučil. Kar se tiče hrane, stanovanja in obleke so Malgaši z malem zadovoljni. Zelo so razumni in zgovorni, grozoviti, a obenem dekliško dobrodušni; za delo so vztrajni, a obenem leni; imajo že prirojen talent za trgovino, so častihlepni in vladeželjni. Zgodaj dorastejo in so vzprejemljivi za razne nauke, kakor vosek, ki se da gnesti in oblikovati, a izgubi obliko, kakor hitro pritisk izostane. Vkljub svoji žilavosti so plašljivi. Iz smehljajočega očesa ni

nikdar mogoče razbrati skritih misli. Ker so mrzkega značaja, si dobro zapomnijo, če jim je kdo hudo storil; vobče so dobri in gostoljubni in nemalokrat velikodušni.

Malgaši verujejo v enega samega boga in njegovo ime, Andriamanitra, često izgovarjajo. Zaman pa iščemo po bogoslužju, duhovništvu in kakem cerkvenem obredu. Njih vera na nek breztelesen, božji izvor je vzrok raznih šeg in navad, tako na primer praznoverskega češčenja studentev in gora. Domačini vprašujejo za svet čarovnika (mpamosavy) in vedežavalca (mpisikidy) in nosijo razne amulete (ody) ali mali-kovalske podobe (sampy). Mrtvecem izkazujejo veliko spoštovanje. Vsakdo si želi biti pokopan v rodbinski rakvi, odet z rdečim svilenim mrtvaškim prtom (lamba ména).

To je nakratko njih verska podlaga, ki se mora seveda krščanski prilagoditi, oziroma izpopolniti, marsikaj pa tudi zavreči. Moralno so domačini še precej dovtetni za vzgojo in apostolstvo, čeprav bi želeli, da bi bili še bolj.

Sedaj hočem drage bralce „Odmeva“ seznaniti z misijonsko postajo v V a k i n a n k a t a r i, ki jo opravljajo očetje La Salette. Središče je Betafo. V provinci je rastresenih 20.675 katoličanov, ki tvorijo 185 krščanskih občin. Najgostejše so naseljeni v Betafo in bližnji okolici. Njih pobožnost in hrepenenje po svetih zakramentih raste od dne do dne, mnogi prejemajo sveto obhajilo že vsak dan.

Bralce „Odmeva“ bo gotovo zanimalo, ako popišem, kako obhajamo tu razne praznike, na primer praznik Vseh svetnikov. Leta 1909. je na ta dan čez 1000 kristjanov pristopilo k mizi Gospodovi. Neki katehet-domačin, Bernard R a v o n i n j a t o v o, je v svojem materinem jeziku popisal to slavnost. Res škoda, da ne morem originala priobčiti, hočem pa kolikormogoče dobesedno njegov opis prestaviti:

„Pred praznikom Vseh svetnikov imajo otroci stari pod 14 let duhovne vaje. Do 300 jih pride vsak dan k vajam. 25 se jih pripravlja k svetemu krstu, 54 na prvo izpoved in 79 na prvo sveto obhajilo. Nad 100 drugih pa, ki so že bili pri prvem svetem obhajilu, opravlja navdušeno poleg teh duhovne vaje.

Na vse zgodaj zapuščajo otroci vasice in hite v cerkev, kakor ovčice na paši, ki hite pokrepčat se k bistri studenčnici. Spoštovanje in ljubezen, pa tudi trdna, resna volja je brati na njih obrazih. V cerkvi ne šepetajo in se ne zabavajo, niti ene besede ne izpregovore po nepotrebnem.

Govori so otrokom primerni, preprosti in jasni. Da razne nauke laže razumejo, pokaže oče R o s t a i n g, ki vodi duhovne vaje, večkrat kako podobo. Tako je na primer

naslikan na veliki, lepi sliki človek, ki nosi v svojem srcu grdega hudiča. S pomočjo te slike razloži pridigar otrokom, kako grdo je grešiti, ker potem hudobni duh prežene Svetega Duha iz srca. — Na drugi sliki vidimo peklo: ogenj, hudobni duhovi, kače in divje zveri mučijo zavržene, ki neprestano medlé v tej črni ječi.

Zopet druge podobe nam nasprotno predstavljajo lepe prizore: presveto Trojico, Mater božjo, sv. Jožefa, angele in razne svetnike. Vsi imajo žarna lica, svatovska oblačila in cvetlice v rokah. O kako lepe so te slike! Kako srečni oni, katere slike predočujejo; posedujejo popolnoma vso srečo.

Vsi svetniki. Veliki dan je prišel. Vse katoliško ljudstvo hoče v prostorno cerkev, ki je pa žal danes za vse premajhna, in vendar je cerkev v Betafi ena največjih na Madagaskarju.

Ob pol 10. uri dopoldne pridejo skozi glavna vrata paroma prvoobhajanci, počasi korakajo in pojejo malgaško pesem: „Inona izao manetsika ny foko!“ (Kako sladka misel me povzdiguje in razvema!) Pri pogledu na te svečanostno oblečene otroke, ki resnobno in ponižno korakajo skozi množico, vsi navzoči stoje, da bi jih bolje videli. V svoji navdušenosti pomalem z ustnicami tleskajo, kar vzbuja majhen šum, ki nam kaže njihovo srčno veselje.*

P. D a n t i n, predstojnik misijona, posveti nato tri nove kipe, ki jih je prinesel s svojega zadnjega potovanja iz Evrope: kip naše ljube Gospe od La Salette, kip sv. Jožefa in sv. Alojzija.

Nato se prične slovesna sveta maša z diakonom in subdiakonom. Veselje je pogledati oltar. Ves je v zelenju, cvetlicah in svečah. Pred svetim obhajilom je imel oče superijor kratek nagovor, v katerem je razvijal misli o presveti evharistiji, veri, upanju in ljubezni, ponižnosti in kesu, kakršne naj ima vsak, kdor pristopi k mizi Gospodovi, posebno pa še oni, ki pristopijo v prvič.

Na dano znamenje je 70 prvoobhajancev vstalo in sta pristopila ponižno po dva in dva k sveti večerji. Dečki so bili črno, deklice pa belo oblečene, slednje so nosile venec iz cvetlic na glavi.

Po končani sveti maši in zahvali je vsak otrok položil roko na evangelij in ponovil krstno obljubo rekoč: „Odpovem se hudiču, njegovi nasladi, njegovim delom, hočem slediti Jezusu do smrti.“ Nato je neki učenec glasno in raz-

* Ta šum se povzroči, če se jezik pritisne na zobe in z ustnicami skupaj udarja. Šum se tudi izpreminja, kakor je že povzročitelj dobre ali slabe volje, srečen ali žalosten.

razločno bral posvetitev Materi božji. Pri blagoslovu z Najsvetejšim so prvoobhajanci peli v francoskem jeziku:

Jezus krotki in iz srca ponižni,
upodobi moje srce po tvojem Srcu,
združi moje srce s tvojim Srcem,
vzemi moje srce, naj bo le tvoje,
vžgi moje srce v plamenih tvojega,
vzemi moje srce in daj mi svoje.

Naj bi ti ljubi otroci mnoge milosti, ki so jih danes prejeli, v svojem srcu ohranili! O da bi bilo nam dovoljeno tudi v prihodnje doživeti take sijajne svečanosti, kakršna je bila današnja!" —

Preprost in naiven je ta popis slovesnosti na Vseh svetnikov dan. Čuditi se moramo v tem spisu, ki ga je spisal neki naš prejšnji učenec, ki je zdaj vnet katehist, globoki veri, ljubezni in hvaležnosti, ki kraljujejo v malgaških srcih. — O da bi bilo nas misijonarjev saj ena legija! Malgaši so pripravljeni in sposobni za nauke duhovnika in prav lahko postanejo pobožni kristjani.

Na Francoskem divja sedaj hud boj za svobodno šolo. Seveda ne more na otoku Madagaskarju, ki je francoska kolonija, biti nič boljše. Če nočemo, da katoličanstvo in prava vera v tej deželi, ki se mora šele začeti obdelovati, propade, moramo zahtevati, da se od države priznane svobodne šole ne zanemarjajo. Po teh šolah poučujejo domači učitelji, ki so le napol izobraženi in nimajo ne literarnega, ne drugega znanja zadosti, kar jih seve pri ljudeh posebno ne priporoča. Svobodne deške šole hirajo in bodo sčasoma izginile, če se ne preskrbi za potrebno prenovitev in ne doprinesejo velike žrtve.

Betafo ima okoli 300 šoloobveznih otrok. Za deklice je že deset let sem bolje preskrbljeno. Te vzgojujejo in poučujejo sestre de la Providence de Corene. Zakaj pa naj bi bili ravno dečki zanemarjeni, ki bodo vendar pozneje družinski očetje v kristjanskih hišah?

Povod k hitri pomoči naj nam bo tudi dejstvo, da vlada in razne protestantovske družbe svoje šole z velikimi žrtvami množe in razširjajo. Ali more katoliška misijonska postaja s suhimi očmi in z mrzlim srcem gledati uspehe nasprotnikov? Ali smemo mirno gledati, kako brezverci in krivoverci spretno in premišljeno nastavljajo svoje mreže? Ali katoličani ne vedo, da smejo malgaški otroci pohajati le od države potrjene šole?

Katoliška postaja ne more ostati ravnodušna, saj se gre za njeno existenco. Ostati mora na svojem mestu in boja

Skupina dečkov in cerkev v Betafo.

se ne sme ustrašiti. K temu je pa treba dobrega orožja in hrabrih vojakov. Kje so ti? Med evropejskimi vzgojitelji mladine, to je med učečimi brati.

Eno in najvažnejše je, kar misijonarje vznemirja, kar mu jemlje pogum: denarno vprašanje. Zidanje vsake šole veliko stane. Tudi letno vzdrževanje bo za misijonarje breme, ki ga ne bodo mogli nositi.

Zato boste, gospa grofica, oprostili, če potrkam prav rahlo, a zaupno na duri Vašega milosrčnega in velikodušnega srca in Vas prosim za večjo denarno podporo, da pridobimo in vzdržujemo krščanske brate v Betafi.“

O delovanju „pomožne misijonarke“.

Prečastiti škof Grison, apostolski vikar pri Stanlejevih slapih, piše glavni voditeljici Družbe sv. Petra Klaverja, ko je zadobila odobrenje za svojo družbo od sv. očeta, sledeče voščilno pismo:

„V resnici, Vaše delo je jako lepo in vredno, da nanj božji Učenik z dopadanjem in veseljem gleda. To delo je lepo po svojem namenu, ki je tako velik kakor samo apostolstvo, a to delo je veliko lepše po svoji notranji vrednosti, ker Vi prevzimate zase najbolj skrit in najtežavnejši delež. Občudovanja vredne ženske, ki sodelujejo z nami, imajo vsaj veselje, da vidijo sad svojega truda. One žive med tistimi, katere so s svojo neumorno potrpežljivostjo pridobile za Boga, in uživajo njih naklonjenost in ljubezen. Kar pa Vas zadeva, potem iz prepričanja vem, da Vi odklanjate vse časti, priznanja in radosti, Vi le delate, da vse to pridobite nam. Vaše delovanje v prid naših novokrščencev je sicer manj očitno, vendar nič manj zaslužno: podobno je delovanju našega, v tabernakeljnu skritega Zveličarja. Nihče ga ondi ne vidi, le njegovega namestnika mašnika vidimo, in vendar je le skrit Odrešenik tisti, ki vlada, vodi in ohranjuje celo Cerkev...“

To so občudovanja vredne besede, polne vneme in ponižnosti, iz ust naslednika apostolov! Te besede lahko navdušijo morda marsikatero žensko srce, da se posveti temu bogoljubnemu poklicu. Drage bralke, ki ljubite in spoštujete misijone in si morebiti želite postati misijonarka, preudarite vse to, pri Zveličarjevih nogah v svetem tabernakeljnu! Mi bi veliko več duš pridobili za Jezusa, ako bi se več blagih src odločilo, da vstopi v Družbo sv. Petra Klaverja in se v tej družbi z nami udeležuje skritega in delavnega življenja „pomožne misijonarke“.

Apostolski vikariat ob zgornjem Nilu (Uganda).

P. Drontmann od misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu piše iz Iganga naši glavni voditeljici sledeče:

Velerodna gospa grofica!

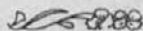
Dovolite mi, da Vam kot nadaljevanje svojega zadnjega pisma priporočim plemenito stvar, kateri preti uničenje. Gotovo ste slišali od P. Coudona, mojega prejšnjega župnika, da sva najino delovanje v Busogi komaj pred dvema letoma pričela. Slučajno sem bil eden prvih pionirjev v teh krajih in sem od začetka praktično sodeloval. Domačine v Busogi sva našla pogreznjene v poganstvo najčrnejše vrste. Najneumnejše malikovalstvo se je družilo z mnogimi vražami. To malikovalstvo nam je skoro vzelo pogum, vendar kot optimista sva še upala na uspeh. Prav veseli me, da morem reči, da je moj optimizem bil opravičen in da smem pričakovati lepe uspehe. Tudi tu se že dani. Samo v Št. Petru Klaverju se je pomnožilo število krstov od 149 (l. 1903.) na 2100 (l. 1910.). Gotovo je tak uspeh vreden, da se ga omenja; naša srca so polna zahvale za preteklo in polna upov za prihodnost.

Naša župnija obsega 20 kvadratnih milj, in samo dva duhovnika jo opravlja; razumeli boste najino ogromno delo. Najin uspeh je največ odvisen od števila cerkvâ, ki jih opravljajo dobro poučeni katehisti, ki so z vsem potrebnim preskrbljeni. Cerkve, ki jih rabimo, so zelo preprosto zidane. Neotesani koli, ilovnate stene in streha iz trave so deli stavbe. Za 40 šilingov (1 šiling je približno 10 vinarjev) si morem nabaviti kole in za 10 šilingov streho, tako da stane cela stavba okoli treh funtov šterlingov (en funt šterlingov ima 20 šilingov). Katehumeni in katehisti pa izvrše delo. Te preproste cerkve služijo v razne namene. One so poganom znamenja naših zbirališč, in če hočemo res kake uspehe doseči, moramo skrbeti, da sezidamo veliko takih zbirališč.

Vsakemu zbirališču ali cerkvi moramo preskrbeti dobro-poučenega katehista, ki z bobnom kliče ljudi v cerkev. Boben stane tri do pet šilingov. Nastavljeni katehist mora samoobsebi biti vplivna oseba in lepega vedenja. Ker so pa ljudje zelo, zelo revni, je katehist, kar se tiče življenskih potreb, popolnoma odvisen od milodarov dobrih katolikov v Evropi. Vedno je to oženjen mož, zato se mora tudi plača po tem ravnati. Vendar zadostuje znekek dveh do treh funtov šterlingov za njegove potrebe, ker žena in otroci obdelujejo polje in pripravljajo hrano. — Imamo 25 takih cerkvic in reči moram, da so vzorno vzdržane. Te cerkve nadzoruje pet nadkatehistov; vsak nadkatehist mora pet cerkev nadzorovati, in vsako cerkev posebej oskrbuje katehist. Ti poučujejo sedaj okoli 750 poganov; uče jih razne molitve in katekizem.

Kadar se istih nauče in jih znajo skupno moliti, se oglase v glavni misijonski postaji, kjer jih duhovnik izpraša; če so zadostno poučeni, jih zaznamenuje v knjigo med pripravljalce za sveti krst. Naš zistem je na ta način jako preprost, ima pa to prednost, da vzgaja značajne in dobropoučene kristjane.

Vsakdo mora priznati, da je to res dobro delo; a z obžalovanjem moram priznati, da vse to ogromno delo leži na mojih ramah. Če bi ne bilo podpor, bi naše krščansko delo ne mogli nadaljevati. Le prisiljen po okoliščinah hočem znano Vašo darežljivost zlorabljeni. Bil bi zame smrten udarec, če bi doživel dan, ko bi ves naš desetletni trud bil uničen, ko smo vendar že na stotine malikovalcev izpreobrnili v prave ovčice Kristusove. Žalost bi trgala naša srca, če bi radi pomanjkanja denarnih sredstev morali čredo domačih katehistov s solzami v očeh odpustiti. Častita gospa grofica, to se bo pa zgodilo, če nam z Vašo družbo ne pridete na pomoč in z Vašo plemenitostjo ne odvrnete tega strašnega udarca od nas. Gospa grofica, kličem Vam v spomin dan, ko je Jezus nasitil 5000 ljudi v puščavi! O usmiljeni in dobri Zveličar! saj so tvoji najrevnejši otroci, ki zdihujejo po studenčnici večnega življenja in umirajo po tolažljivih besedah tvojega nauka. Častita gospa grofica, On ni poslal niti enega lačnega proč, ampak je zapovedal vse nasiti. O da bi žarek te božje usmiljenosti ganil Vaše srce, da bi rekli z dobrim Učiteljem: „Smili se mi množica.“ (Misereor super turbam.) Način pomoči prepuščam Vaši družbi; kar nam morete dati — od bobna, cerkvice pa do krščanke, v svetem zakonu živeče, z obleko in drugimi potrebščinami preskrbljene katehistovske družine — vse bomo hvaležno sprejeli. Bodite prepričani, da ste jako dobremu in važnemu delu pomagali s tem, da ste podprli uspešen naš zistem, po katerem izpreobračamo in poučujemo zamorce v Afriki, ker drugače bi bil ta uspešni zistem uničen.

Po Mariji rešeni potopa!

(Katoliška misijonska postaja presv. Srca Jezusovega v Butiki.)

Misijonska postaja presvetega Srca v Butiki je našim bralcem dobro znana. Misijonarji, ki so se začasno v njej mudili, so jim že večkrat pripovedovali o svojih delih, o svojem veselju in žalosti. Dostikrat so opisali svoje pomanjkanje, in čitatelji so odgovorili z darežljivostjo, ki jim dela vso čast in katero bo Bog gotovo poplačal. Danes nam pripoveduje neki misijonar prečastiti P. Lucas, C. S. Sp., kako bi on postal 15. novembra 1909 skoro žrtev brodoloma. Za svoje življenje se mora edinole presveti Devici zahvaliti.

„Po osemdnevnem potovanju,“ prične P. Lucas, „ob morskem obrežju, sem se vrnil v misijonsko postajo Butiko. Vesel sem bil vrnitve. Sešel sem se z ljudstvom, ki ga doslej nisem

poznal, ki je pa bilo zame jako zanimivo. Dolgo sem se z ljudmi pogovarjal in slednjič sklenil, da se povrnem k njim kolikormogoče kmalu. Zdelo se mi je, da so mi naklonjeni. Podelil sem celo nekaterim umirajočim zakrament svetega krsta.

Na povratku smo došli ravno do sredine izliva reke, ki smo jo morali preploviti, da dospemo na postajo. Naenkrat začne razsajati vihar. Morje je bi'o strašno, kakor gore veliki valovi so nam prihajali nasproti. Videl sem silno nevarnost, a pomagati nisem mogel; udal sem se v svojo usodo. Silen veter je zlomil jambor, ki ga nisem mogel prej odstraniti. Bil sem s svojimi osmimi otroki v vodi, kjer smo se borili s smrtjo. Bilo je ob petih popoldne, oddaljeni smo bili približno pet kilometrov od obrežja. Noč je legala na zemljo; kaj naj počnemo? Obudili smo kes, podelil sem vsem otrokom, ki so bili kristjani, odvezo in pristavil: »Molimo k Mariji, Marija nas bo rešila!«

Otroci so začeli moliti: »Nanae Marija, Nanae Maria, no-loegoe byzoe!« (Mati Marija, Mati Marija, pomagaj nam, reši nas!) To molitev smo ponavljali tri ure, t. j. toliko časa, kolikor časa smo bili na morju. Nastala je popolna noč. Kje neki se nahajamo? Gotovo na odprtem morju — in še celo prav daleč? Ali ne! Mesto da bi kosi razbite ladje sledili toku, ki bi nas gnal na odprto morje, smo pristali na suho. Marija sama nas je vodila in peljala: Ona je razbito ladjo, ki smo se jo krčevito oprijemali, sama krmarila. Po človeški sodbi bi bilo nam nemogoče rešiti se; pokopani od valov bi morali umreti.

Češčena bodi Marija, ki nas je rešila. Jaz sam sem čutil, kakor bi me kdo nesel. Čeprav nisem dober plavač, sem vendar držeč se za kos razbite ladje plaval z lahkoto in brez napore. Oblečeno sem imel duhovniško suktnjo, ki mi pa nikakor ni nagajala pri plavanju. Češčena bodi Marija! Žalibog da sem veliko, vse kar sem imel, izgubil. Omeniti hočem le: prenosljiv oltar z vsem, kar je bilo pri njem, kakor kelih, patena, križ, mašna knjiga, posvečeni robci, dva mašna oblačila, štole, manipuli, koretelj, vrvice itd. Sedaj imamo samo še en oltar, a ta ne zadostuje. Ker je naš delokrog zelo velik, se dostikrat pripeti, da je taalioni naših duhovnikov na potovanju. Res je prava sreča, vsak dan opravljati sveto daritev; to je naša moč, naše življenje. V sveti maši črpamo nov pogum, da laže prehodimo veliko vasi in kažemo pot v nebesa in dostikrat z radostjo prenašamo vse zapreke in nevhaležnosti, s katerimi nas žalijo. Priporočam se Vaši ljubezni in ljubezni vseh dobrotnikov afričanskih misijonov. Naj Vas presveto Srce Jezusovo v Butiki blagoslovi in ohrani!»

Kratka misijonska poročila.

Praznik sv. Petra Klaverja v Gabisu (dežela Namakva). Velečastiti oče Auner so imeli v novi cerkvi sv. Jožefa dne 9. kimovca slovesni blagoslov za vse dobrotnike, ki so pomagali to hišo sezidati. V njegovem dopisu je dostavek: Toda ne samo ta dan, temveč stalno in vse dni bomo molili za družbo in vse dobrotnike in naše zamorsko ljudstvo opravlja te molitve z veliko gorečnostjo.

Oče Hiller iz Jezusove družbe piše nam iz misijonske postaje sv. Frančiška Ksaverja v deželi Angoni z dne 24. vel. srpana 1910:

Zadnje tri mesce sem bil večinoma vedno bolan, prehladil sem se bil in končno sem trpel neznansko z revmatizmom, ki še dozdej ni ponehal. Drugače se nam godi dobro. Število katehumenov se vedno množi, tako da jih zdaj imamo nad 1200. Novega, krepkega pomočnika smo dobili iz Galicije, č. gosp. Laza reviča (torej jih iz tega kraja imamo tukaj že šest). Največ opravkov imamo zdaj z zidanjem novih šol v okolici. Tukaj smo imeli prav mrzlo vreme, na hribih 3° do 5°, v nižavah in ob rekah je padla celo slana, tako da je v vrtilih napravila veliko škode.

Misijonske postaje ob reki Zambezi na portugalskem ozemlju v nevarnosti.

Misijonar oče Hiller iz Jezusove družbe, ki je že veliko let predstojnik lepo razvite misijonske postaje v Boromi ob reki Zambezi, piše iz sedanjega svojega stanovališča v deželi Angoni z dne 5. vinotoka (torej ravno en dan pozneje, ko je izbruhnila prekucija na Portugalskem) sledeče pismo glavni voditeljici Družbe sv. Petra Klaverja v Rimu:

„Prostozidarji so izdali povelje, da se mora misijonska postaja jezuitov ob reki Zambezi preganjati in uničiti, toda prvi poizkusi se jim niso posrečili. Na Portugalskem je več prostozidarjev kakor na Francoskem, tukaj v afriški portugalski koloniji jih je nebroj. Kaj se zgodi s svetom, ako se nas Bog ne usmili?“. . .

Dva dni pozneje pa je dobila naša glavna voditeljica brzojavko iz Kvelimane od velečastitega očeta Goncalveza, predstojnika tamošnje misijonske postaje, v kateri se naznanja, da bo ta misijonska postaja izgubljena, ako se hitro na podlagi berolinske konvencije iz l. 1885. ne potegnemo za njeno rešitev. Prosi nas za pomoč.

Uboga misijonska postaja! In ravno zdaj so se misijonske postaje v Boromi, v Mirurnu in v Angoniji tako lepo razvijale. Bog svoje otroke izkuša v zvestobi.

Dne 7. listopada pa piše velečastiti oče Hiller: „Lepa misijonska postaja ob reki Zambezi v Afriki se bliža svojemu koncu. Vsak dan čakamo boječe tozadevni odlok. Vse nam hočejo vzeti, nas pa nagnati. Pritožili smo se pri nemškem konzulu, torej še čakamo, kako bo. Tukajšnja vlada nas sicer zagovarja, toda zoper ljudi, ki so obsedeni od hudega duha, je ni za nas pomoči! Takoj Vam izporočim, ako bomo rešeni. Torej moje 26letno neumorno in težavno delovanje ima kar naenkrat biti uničeno. To je hud udarec!“

Osem dni pozneje: „Naš priziv do nemškega konzula nam je pomagal. Imamo upanje, da smemo ostati, toda s čim naj hranimo in preskrbujemo 700 otrok iz Borome in Mirure? S čim in odkod naj hitro nadomestimo tistih 30.000 kron, ki jih je prej vlada dajala za naše misijone? Kako naj se obvarujemo, da ne poginemo gladu?“

Istočasno z dopisom je došla dne 14. grudna sledeča brzojavka v Rim:

Tete, dne 13. grudna. Vse jezuitske misijonske postaje ob reki Zambezi imajo biti s 1. prosincem zaprte. Prosim, da to zadevo izporočite in predložite mednarodnemu komiteju zoper suženjstvo. Hiller.*

Pristavek: Kar je velečastiti oče Hiller v svojem dopisu slutil, to je žalostna resnica: zoper roparsko prostozidarsko družbo ne pomaga ne nemški konzul, ne kako protisuženjsko društvo! Ako te moči in oblasti niso nič premogle zoper surovo postopanje prostozidarjev v portugiskem kraljestvu samem in niso mogle preprečiti preganjanja redovnikov, kako naj upamo, da se potegnejo za misijone v portugijskih naselbinah? Naj te vrste počenjanje in nezaslišane krivice nove portugalske vlade spravijo na dan, s katerimi krivična vlada zatira velezaslužne borilce za omiko in krščansko vero! Naj se ne le katoličani, temveč vsi pošteni človekoljubi zgražajo nad tako krivično vlado!

Kakor poročajo časopisi sta avstrijski in nemški konzul v Lizboni protestirala proti preganjanju avstrijskih, oziroma nemških, misijonarjev iz portugalskih kolonij. Med Dunajem in Berlinom je že dogovorjeno glede nadaljnjih korakov. Bog daj, da bi to imelo uspeh.

* Ker se bodo misijonarji iz Zambezi v slučaju, ako bodo pregnani, brzkone obrnili v sosednje angleško ozemlje ter bodo v veliki denarni stiski, je tedaj pomoč zanje nujna. Darove pošiljajte na znane naslove Družbe sv. Petra Klaverja v Solnograd, v Ljubljano, Pred škofijo, ali kar naravnost na našo glavno voditeljico v Rim.

Različno.

Huda izguba je zadela ravnokar družbo afričanskih misijonarjev (beli očetje) vsled smrti msgr. Bazina, apostolskega vikarja v francoskem Sudanu. Brzjavka iz Kayes z dne 1. grudnia 1910 je nam naznanila to žalostno poročilo, umrl je vsled rumene mrzlice. Priporočamo dušo velezaslužnega škofa v blag spomin naših čitateljev. On je pogosto pisal naši glavni voditeljici in nikdar ni pozabil v dopisih vzpodbuditi jo za misijonsko pospeševanje misijonov v Afriki, katero je vselej smatral za važno in prepotrebno. O tem nam pričajo vsa njegova pisma, ki jih skrbno hranimo. Upajmo, da bomo v njem imeli v nebesih močnega pomočnika in priprošnjika! N. V. M. P.

Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Rim. 15. vinotoka. Družbo je obiskal veleč. oče Rousset O. M. I., misijonar v deželi Zulov; ta se na svojem potovanju ravnokar muči v Rimu in je že dolgo časa v zvezi z našo družbo.

4. listopada. Naša glavna voditeljica se je vrnila domov, ko je vse leto delovala po raznih krajih za procvit naše družbe.

13. listopada. Praznik sv. Stanislava. Ta majhni in mladi svetnik pripravi nam vselej posebno veselje. Njega prevzišenost kardinal dr. Fischer, nadškof v Kolinu ob Renu, je nas počastil s svojim obiskom v spremstvu svojega tajnika. Stopil je v našo domačo kapelo, pogledal naš muzej ter se vpisal v spominsko knjigo, končno pa se poslovil od nas kar najpresrečneje, želeč nam božjega blagoslova za naše misijonsko delovanje.

14. listopada. Ta dan nas je obiskal častiti oče Froberger, provincijal »belih očetov« v Trevirju.

Dne 7. grudnia. Našo glavno voditeljico je obiskala generalna prednica redovnic od sv. križa s svojo asistentinjo. Ti dobri sestrí sta želeli osebno se seznaniti z našo glavno voditeljico, ker bodo odslej te sestre ne samo v Aziji, ampak tudi v Afriki misijonarile, in sicer bodo prevzele kot pomočnice belih očetov misijonsko postajo v Kindu v belgijskem Kongu.

Dne 17. grudnia. Proti večeru je obiskala našo glavno voditeljico Njena visokost gospa grofica Bardi, princesinja bourbonška. Akoravno je slednja ravnokar šele došla v Rim in se tu samo malo časa muči, je vendar v znak priznanja za naše delo napravila obisk.

Podružnica Dunaj. Dne 30. vinotoka. Popoldne tega dne ob pol 5. uri se je vršilo letno zborovanje za nebrojne člane in pospeševalce naše družbe. Superijor P. Milz iz Jezusove družbe je imel ginljivo vroč nagovor ter naglašal, kako važni in potrebni so misijoni posebno za Afriko in s tem zavrnil razna

očitanja, zakaj se naša družba zanima ter peča ravno le za afričanske misijone. To pohvalno priznanje za našo družbo, izvira-joče iz ust misijonarja, ki ne spada med afričanske misijonarje, je za nas lepo zadoščenje, ki naj pomiri morebitne bojzljive pomisleke o tej zadevi.

6. listopada. V društveni dvorani v Florisdorfu se je uprizorila afriška gledališčna igra „Zamorška Kerbuna“, ki jo je spisal dr. Hugon Mioni. Pred igro je o našem misijonskem delovanju govoril veleč. g. Engelbert Frodl iz klosterneuburškega samostana, tudi nekaj lepih pesmic se je zapelo.

Dne 13. listopada je bila pri čč. uršulinkah za ude apostolstva krščanskih deklet uprizorjena predstava s prosojnimi slikami. Preč. g. msgr. Schöpsleuthner je ob tej priliki prav tople priporočal našo družbo in sploh delovanje pomožnih misijonark.

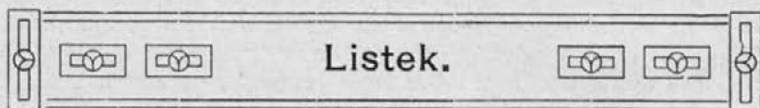
Dne 15. listopada se je v dvorani sv. Klementa Hofbauerja uprizoril igrokaz „Sveta Odilija“, ki ga je spisala naša glavna voditeljica. Velečastiti gospod kaplan Schwarz je ob tej priliki zbrane goste primerno in izpodbudno nagovoril. Igra je vsestransko ugajala in poslušalci niso štedili s pohvalo in ploskanjem.

Oddajna postaja Steyr. Dne 29. vinotoka do 1. listopada. Veleč. g. mestni župnik in konzistorialni svetovalec Strobl je s slovesnim nagovorom v dvorani „križevskih redovnic“ otvoril bogato razstavo paramentov, ki je bila zopet napravljena posebno po zgledni marljivosti neumorno delujoče, velespoštovane učiteljice baronice Lujize Handel-Mazetti. Pričujoče goste je tople nagovoril veleč. g. superijor Zen-Ruffinen iz Jezusove družbe, izpodbujajoč jih za nadaljnjo gorečnost za misijone. Zanimiva so pri vsem tem bila razstavljena ročna dela zamorskih otrok iz Madagaskarja. Tudi stereoskop, ki smo ga zraven imeli in v njem kazali razne lične krajinske slike iz Afrike, je vsem našim gostom ugajal.

Podružnica Bocen. Dne 30. vinotoka je bilo prav dobro obiskano zborovanje pospeševalcev, pri katerem je govoril č. g. Jilij Posch.

V Vrhpolju pri Vipavi so člani Misijonske zveze priredili 8. grudna predstavo v prid afriških misijonov. Najpoprej je skupinska voditeljica pojasnila namen Misijonske zveze, opozorila na katoliške misijonske dolžnosti, potem opisala težavno delo in ovire misijonov, ki so največkrat pomanjkanje denarnih sredstev. Pozvala je vse stanove k Misijonski zvezi za Afriko in označila, kako z malimi prispevki lahko veliko koristimo. Nato je sledila deklamacija, dve deklici sta v ljubkih besedah bodrile

navzoče k misijonski gorečnosti. Uprizoritev svetlopisnih slik iz Afrike je navzočim jako ugajala. Videle so se razne naselbine in pokrajine, živali in več skupin zamorskih kristjanov. K lepim uspehom so mnogo pripomogli vrli vipavski „Orli“, ki so vodili svetlopisni stroj. Njim in vsem, ki so sodelovali, ravnotako vsem blagim darovalcem, Bog obilo povrni!

Škapulir sužnja.

Pripoved iz črnega dela sveta. — Spisala **M. T. Ledóchowska.**

Ljubi bralec! Sledi mi daleč čez meje domovine tja v osrednjo Afriko. Tam so ob nekem velikem jezeru beli očetje ustanovili misijonsko postajo. Okolica je lepa in bogata palm. Lesena meja, leseni zvonik cerkvice in visoki misijonski križ na dvoru zaznamujejo ta mirni kraj že oddaleč. V tem kraju je v vročih dnevni urah kakor bi bilo vse izumrlo; večina misijonarjev je v družbi s črnimi gojenci na riževih in kuruznih njivah, ki jih morajo obdelovati.

Tisti dan pa, ko se pričinja naša povest, je bilo videti, da jih je nekaj odvrnilo od navadnega vsakdanjega reda. Dvor je poln misijonarjev, gojencev in črncev iz sosednjih krščanskih vasi. Zbrali so se in sedaj molijo glasno rožni venec. Bojazen in strah se bere na njih licih. Poročilo nekaterih bežečih zamorcev je vzrok temu gibanju. Ti so prišli pred malo urami povedat očetom, da se klati četa arabskih lovcev na sužnje po deželi, ki moré, požigajo in zasušnijo vse, kar jim pride pod roke. Kaka strašna bodočnost reži tudi prebivalcem misijonske postaje nasproti!

Trenotno se zdi, da je ta boječnost še prenačljena: saj se še noben lovec ni pokazal. Komaj se pa je znočilo, se pokaže tuintam na obzorju žareč plamen — goreče kože črncev — plamenice barbarskih mosleminov-roparjev.

Ko se je začelo daniti drugi dan, je bilo opaziti karavano, ki se je pomikala po pobočju doline navzdol. Umazanobeli plašči arabskih čuvajev so se dobro ločili od pisanih oblek uklenjenih zamorcev. Nedaleč od misijonske postaje, v senci palmovega gaja, je karavana postavila šotore in počivala. Pri pogledu na taborišče so se misijonarji posvetovali, če bi jim bilo možno z oboroženo silo oprostiti črne brate. Ali ne! čeprav bi srce želelo to poizkusiti, vendar pamet

pravi odločno: „Ne!“ Če bi vrli očetje imeli le peščico evropskih vojakov na razpolago, ali če bi imeli le majhno zalogo smodnika in krogel, potem ne bi ne trenotka premišljevali, in z božjo pomočjo bi bila zmaga njihova. Tako pa ne le da ne morejo te grozovitosti preprečiti, še veseli morajo biti, da še sami ostanejo s svojimi varovanci svobodni. Strašna resnica!

Najpogumnejši misijonar, pater Jožef, nasvetuje svojim sodrugom, da bi šli v arabski tabor in tam poklicali poveljnika na odgovor. Zapretiti mu hočejo z jezo sansibarskega sultana, pod čigar pokroviteljstvo spada misijonska postaja. Predlog obvelja in pater Jožef se napoti v taborišče.

Osman, glavar Arabcev, je sprejel misijonarja naravnost z žalečim zaničevanjem.

„Vas in vaše varovance bomo za enkrat pustili v miru,“ reče z mrzkim smehljajem „Zadovolji se s to izjavo in ne mešaj se v stvari, ki se gode zunaj misijonske postaje.“

„Med jetniki je tudi mnogo mojih prejšnjih gojencev in novokrščencev. Vsaj te mi izroči.“

„Če mi jih dobro plačaš, jih mogoče še izpustim.“

Kakor sunek z mečem so zadele te besede ubogega misijonarja. Ah, denarna sredstva, s katerimi je misijon razpolagal, so bila jako skromna.

Še je premišljal misijonar, ko v tem trenutku zasliši glasno stokanje.

„Oče! oče! reši nas, odkupi nas! Ti si bil vedno tako ljubezniv in tako dober z nami! Bodi nam tudi sedaj naklonjen!“ Tako so jetniki jadikovali, ko so zaslišali predlog arabskega glavarja.

Misijonar se je obrnil vstran, da je zakril solzo v očesu. Ob takem srce trgajočem prizoru morajo vsi pomisleki pasti. Dečka za dečkom, deklico za deklico odkupi dobri oče in sam jih s pravo radostjo oprusti trdih vezi.

Od cele vsote, ki jo je s seboj prinesel, mu nazadnje ostane le par rupij. Nato hoče misijonar z odkupljenci zapustiti taborišče. Vzdihovalje in klici po pomoči ostalih udarjajo na njegovo uho. A misijonar hoče, mora gluh biti za vse glasove, čeprav mu hoče srce počiti žalosti. S hitrimi koraki stopa mimo ujetnikov, že je pri zadnjih; kar se krčevito oklene uboga zamorska ženska njegovega talarja.

„Ostani, oče, ostani! Samo enega še odkupi, enega samega.“ Pri teh besedah pokaže na nekega mladeniča, ki je oddaljen od drugih v težke misli zatopljen čepel na tleh. Niti enkrat ni zakričal s svojimi sotrpini po pomoči. Na njegovih moških in lepih potezah je razbrati ponos in pogum.

Misijonar ga pogleda in bridko veselje ga prešine.

„Pavel! Ali si ti? Ti moj najpridnejši!“ mu zakliče in hiti k njemu. „Pri Bogu, samo tebe bi še rad oprostil suženjstva.“

„Če bi imel še trikrat toliko denarja, kolikor ga še imaš,“ reče kupčevalec s sužnji zlobno, „bi ga mogoče mogel odkupiti. Le poglej, tako blago ni tako poceni kakor drugo. Poglej te prsi, ta pleča, ta hrbet! Ta človek more dvojni tovor slonove kosti nositi. Razentega se pa hočem še na poseben način nad tem mladeničem maščevati. On ni za ves tvoj denar naprodaj.“

Mladeniču so švigale strele iz oči, obrne se k Arabcu in reče ponosno:

„Le prihrani besede zase, če bi me dobri oče tudi hotel odkupiti, bi ga prosil, naj me pusti. — Da oče,“ pravi dalje, obrnivši se k meni, ki sem ga presenečen poslušal, „jaz sem še mlad in možno mi je veliko prenesti. Prepusti me moji usodi. Ali tole odkupi! Pri naši Materi v nebesih te za to prosim!“ Pri tem pokaže na svojo rodno mater. Prepir najplemenitejšega načina se je razvnel sedaj med sinom in materjo.

Kupčevalec je pritrjeval seveda sinu, ker za staro žensko se ni zmenil veliko. Nazadnje je misijonar uslišal prošnje dobrodušnega mladeniča in z zadnjimi rupijami je odkupil staro ženico, ki je bila neutolažljivo žalostna.

Trenotek ločitve je prišel. Od silne bolesti prevzeta, se je mati še zadnjikrat oklenila sinovega vratu. Njene ustnice so se dotikale njegovih in zrla mu je v oči, kakor bi si hotela za večnost vtisniti njegovo podobo v spomin.

„Dosti, uboga mati,“ opomni nazadnje misijonar. „Pokaži sedaj, da si kristjanka. Če Pavla na zemlji ne boš več videla, ga boš videla v nebesih, o katerih sem ti že dostikrat govoril.“ Ali nesrečnica ni slišala njegovih besed. Vsled strahu, kako se bo sinu godilo, kake grozovitosti bo še moral prestati, se je onesvestila in poleg sina sesedla na tla.

(Dalje.)

Vsak prvi torek v mesecu daruje eden vlč. misijonarjev v Afriki eno sv. mašo za žive in mrtve ude.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.